

Somriures trencats

Tomo el título de un trabajo de Mª Mercé Carbó porque me parece perfecto para encabezar este comentario sobre los subnormales.

Según datos oficiales hay en España 350.000. Cifra que me permito poner en cuarentena por aquello de los triunfalismos del antiguo régimen. Pero en fin. La desasistencia a nivel estatal es considerable y creo que es hora de dar un toque de atención a nuestro flamante gobierno democrático.

Para afirmar que las cosas no marchan bien en este sentido nos apoyaremos varias opiniones. El Sr. Jordana de Pozas, por ejemplo, y como presidente de la Asociación de Padres de Subnormales, denuncia el déficit de instalaciones, puestos escolares y presupuesto. Afirma que de las ciento cincuenta mil plazas escolares que se necesitan se dispone de cuarenta mil y en cuanto a los subnormales profundos sólo se cubre el doce por ciento de las necesidades reales.

El Instituto de Pedagogía Terapéutica que en Barcelona fundó y dirigió hasta su muerte (1965) el Dr. Gerónimo de Moragas, está manteniendo con recursos propios una escuela y un taller. Depende de los padres de familia y recibe alguna esporádica subvención oficial. Otras asociaciones hay similares pero con idénticos problemas.

En Figueras la escuela de la Mare el Déu del Mont es una gran obra de la Asociación Protectora de Niños Subnormales presidida por el infatigable Martí Poch i Serrats. Cuenta con cuarenta plazas, profesorado especializado e instalaciones modélicas. Ha contado con alguna protección oficial y también con el decidido apoyo del alcalde Giró. Cuarenta plazas para un centenar largo de disminuidos mentales en el Alt Empordà.

Conocemos un punto de vista oficial. Es el del Sr. Sánchez Fernández Murias, Subdirector General de Medicina Preventiva. Dice que, en este aspecto, los factores políticos son fundamentales y que la lucha contra la subnormalidad depende de una buena utilización de los recursos del país. Y este último concepto es el que me parece idóneo porque sitúa el problema en su punto exacto. El presupuesto nacional. La lucha, en sus aspectos preventivos, terapéuticos y asistenciales no puede dejarse al albur de unas subvenciones esporádicas, ni a los esfuerzos de los padres de familia ni al amparo de cantidades inciertas que pudieran corresponder, entre otros, del misterioso reparto de la recaudación de las Apuestas Mutuas.

Piensen en ello los ministros de Sanidad, Educación y Trabajo. Recuerde el Sr. Jiménez de Parga cuando se presentó antes las cámaras de TV rodeado de sus numerosos hijos, durante la campaña electoral. Piense en todos los padres que no podrían hacer lo mismo. Acuértese de los chicos y mayores que ni siquiera pueden ir por la calle. Exponganlo, señores ministros, al presidente y a sus compañeros de gabinete. Apelamos a su humanidad. Y en todo caso, desde las urnas, se lo exigimos.

J.

Entre bastidors

“La Buballa”

Fa tres setmanes anunciàvem des d'aquesta mateixa secció, els cursets d'iniciació teatral i d'expressió i titelles que aquest estiu es faran al Patronat figuerenc. La setmana passada es van iniciar les dues activitats, i vàrem pensar que seria interessant de conversar amb els components del grup que s'encarrega de l'expressió i els titelles, de la animació en definitiva; per això, vam anar a trobar “La Buballa”.

El grup, compost per tres nois i quatre noies de l'Empordà i La Garrotxa, es va formar per elements d'un grup de cançó dedicat a la mainada, que creien que aquesta necessitava alguna cosa més que cantar. Comencen a actuar pel mes de Febrer amb el nom de “La Bubota”, i d'ells parlàvem en el número 2 de 9 PAÍS. Després, per no confondre's amb un altre grup del mateix nom, van haver de canviar-lo pel de “BUBALLA”: “Ens el varen posar en un lloc on vam actuar, i ens va agradar”.

A la comarca, és el primer grup que es forma d'aquesta mena, i això va ser una de les coses que els motivà a crear-lo, perquè: “el més pròxim és a Girona, i encara no es preocupa gaire de les nostres contrades”. Han fet més de 15 actuacions, en les que pretenen d'animar bàsicament a la mainada, però també alguna cosa més: adaptar rondalles populars, fer cançons dirigides als nens, buscar un nou llenguatge amb ells, perquè visquin l'espectacle, hi participin i els hi arribi; per això, compten amb una experiència de molt temps enrerà com a organitzadors de moviments infantils i juvenils, que els ha servit per veure les possibilitats i les necessitats del públic a qui es dirigeixen, és a dir, als més menuts, perquè si bé s'han plantejat de fer titelles per als grans, creuen que el grup va sortir per una necessitat que tenien els petits espectadors i de moment volen treballar en això.

Aquest treball és totalment original, tant de textos com de cançons, i autodidacta: la seva formació s'ha fet desenvolupant petites idees i amb contactes amb altra gent que també s'hi dedica. Un muntatge surt a proposta d'un dels membres, es discuteix i es treballa. El seu ideal, seria presentar-se a les places dels pobles improvisadament i actuar de franc, però això originaria unes despeses que s'haurien de cobrir amb contractes o subvencions.

Prefereixen que els anomenin Grup d'animació, en comptes de titellaires, ja que la seva feina inclou també jocs, animació de festes majors i cercaviles (apunteu-vos-ho, pobles de la rodalia). Per a ells la professionalització consistiria en poder-se dedicar plenament al grup i opinen que: “els “managers” són un negoci i despersonalitzen al grup”.

Creuen que l'ajuntament hauria de subvencionar un veritable Centre Cultural on poder representar i ensenyar Dansa, Teatre, Titelles, etc; d'això se'n podria dir “Centre de Cultura” o “Teatre Municipal” o un altre nom, l'important seria que, degut a la subvenció, l'ajuntament no manipulés als grups beneficiaris.

Ara, de moment, treballen en el Patronat on els podeu trobar, entre una guitarra o una titella, oferint-vos unes hores animades, i sempre a punt per anar als pobles o als barris.

Samsó Oliver